

Cyril Massarotto

Láska

na

jedno

kliknutí

motto román

Láska na jedno kliknutí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

The logo for 'motto' consists of the word 'motto' in a white, lowercase, sans-serif font, centered within a solid black rectangular background.

Cyril Massarotto
Láska na jedno kliknutí – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

The logo for Albatros Media features a solid black right-pointing triangle above the company name 'ALBATROS MEDIA', which is written in a bold, uppercase, sans-serif font.

Cyril Massarotto

Láska
na jedno
kliknutí

Praha 2019

Přeložila Šárka Belisová

1

Daleko

Paříž

11. listopadu 2017, 21.30 h

Říkám si, co tady vlastně pohledávám...

Vždyť sem vůbec nepatřím.

Jen co Julie dorazila, už litovala, že to pozvání neodmítla. Vše se vyvíjelo přesně tak, jak se obávala: všichni hosté, kteří se tu sešli, náleželi ke stejnému druhu, to znamená, že byli naprosto jiní než ona. Elegantní, obdaření oním přirozeným šarmem těch, co se uměli dobře narodit, dobře vystudovat a dobře se oženit či vdát; bylo patrné, že jsou *mezi svými*. Narodili se mezi svými, byli vychováni mezi svými a mezi svými uzavřeli sňatky. Vědí vůbec, že v téhle místnosti je vetřelec, žena, která je zaměstnaná jako *pracovnice úklidu*? Určitě ne. Ostatně ten pokrytecký termín ani nemusejí znát, kdepak, používají výraz *uklízečka* a samozřejmě mají pravdu, protože Julie je uklízečka a nestydí se za to – alespoň když se pohybuje ve svém malém světě, v práci, čtenářském klubu mediátéky nebo na zumbě.

Kdežto tady je to jiné. Nachází se ve vzdálené galaxii lékařů, právníků, šéfů podniků a jim podobných... Ve světě, kde se ženy krásnými *nedělají*, kde už krásné *jsou*, ve světě, kde si pro dnešní večer neoblékly *svoje* krásné šaty, ale *prostě jen* krásné šaty, které umí nosit a necítí se v nich nijak nepřirozeně ani napůl nahé. Jak to ty ženy dělají? Proč jsou nejenom krásné a elegantní, ale zároveň tak sebejisté? Existují snad na to školy?

V takovém případě by tam Julie v jednom kuse propadala, tím si je jistá – nikdy by nezvládla ani přípravný kurz!

„Ju, všechno v pořádku? Dáš si skleničku šampusu?“

„Hm, spíš asi víno, prosím...“

Ornella nenápadně pokyne číšníkovi a ten k ní zamíří s podnosem, na němž trůní vkusné sklenice na stopce s granátově rudým vínem. Ornella Julii podá pohár a poděkuje číšníkovi pohledem, jaký umí vykouzlit jen ona.

„Tady máš.“

„Díky!“

„A neseď úplně sama v křesle, nechceš se seznámit s lidmi, co jsou tady?“

Ornella to řekne, jako by nebylo nic přirozenějšího než seznamovat se s lidmi. Jako by to bylo tak snadné. Julie dobře vidí, jak si v tom vedou, pozoruje je od chvíle, kdy dorazila, zabořená do příliš nízkého křesla, a neví, kam s nohama, vůbec si není jistá, že jí není vidět vršek punčocháčů; ví, že to není tak složité, protože viděla, jak to dělají. Vypadá to nějak takhle:

„Dobrý večer, já jsem Éricův kamarád Thierry Duseuil a tohle je moje žena Cécile.“

„Těší mě, Raphaël Kellerman, a tohle je moje přítelkyně Rebecca.“

„Pracujete s Éricem, že?“

„Ano, odpovídám za audity.“

„Vážně? Tamhle Benjamin taky dělá audity, Benjamin Lacharrière, neznáte se?“

„Myslím, že ne.“

„Počkejte, seznámím vás. Benjamine! Benjamine, pojď sem na minutku, dovol, abych ti představil tvého kolegu Thierryho Duseuila a jeho ženu Cécile.“

„Těší mě! Tak vy taky děláte audity? A v jakém oboru?“

A je to, pět lidí, kteří se neznali, během pár vteřin utvoří skupinku, velmi rychle si začnou vyprávět vtípky a zjistí, že mají společné přátele... Snadné, že?

Ano. Pro ně je to snadné. Když jste ale uklízečka, bojíte se, aby někdo neřekl: „No to je bezva, Jean-Charles taky drhne záchody! Jeane-Charlesi, pojď sem, s Julií si můžeš pokecat o čisticích prostředcích a malomyslnosti s blížícím se koncem měsíce.“ A co je to vůbec za mánii představovat se křestním jménem a příjmením? Julie nikdy předtím neviděla, že by to někdo dělal: když se lidi seznamují v prostředí, ve kterém se pohybuje ona, řekne se ahoj, já jsem Julie nebo Gisèle, Samia, Marie nebo třeba Fatoumata. Zkrátka si vystačí s jakýmkoli křestním jménem, a nic dalšího není třeba! Proč se rovnou nevytasit se sívčkem? Když už, tak už. Tihle lidi nepochybně čekají, že ostatní jejich příjmení znají, možná si dokonce

myslí, že je předchází jejich pověst... A pak, co ten *audit* vlastně obnáší? Julie má dojem, že když se na recepci tohoto typu někoho bohatého zeptáte, co dělá, každý druhý odpoví: „Dělám audity.“ Že by nějaká zašifrovaná zpráva? Když se stydí říct: „Milionářem jsem se stal díky obchodování s granulemi pro psy“ nebo „Nemalé jmění jsem získal tím, že jsem udělal díru do světa s vanami se dvířky“, tvrdí, že se zabývají audity, že? Kdyby měl člověk těmhle lidem věřit, je na tomhle světě víc auditorů (takhle se jim říká, ne?) než uklízeček!

Opravdu nechápu, proč Ornella tolik trvala na tom, abych dneska večer přišla. Dobře ví, že já, zaměstnankyně s minimální mzdou, jsem tady od toho, abych makala! Měla jsem odmítnout nebo na poslední chvíli zavolat, že jsem onemocněla. Ale Ornella je tak hodná... A tolik jí záleželo na tom, abych přišla!

„No tak, vstávej, budeš teď chvíli se mnou, abych ti mohla představit několik moc prima lidí, ano?“

„Já nevím, já...“

„No tak, Ju, dohodly jsme se, že dneska večer nebudeš zakřiknutá!“

Ano, to je pravda, Julie to slíbila... Ale to ještě nevěděla, co v Ornellině podání obnáší *úplně obyčejný večírek!* Jestliže šedesát hostů, pět číšníků a jídla a vína, že nevíte, po čem dřív sáhnout, má být úplně obyčejný večírek, pak party s rosé zakoupeným v akci a syrovou zeleninou namáčenou v tzatziki z Lidla, jichž se účastní Julie s kamarádkami ze zumbly, připomínají srazy potkanů. Ale jak by to Ornelle mohla mít za zlé? To je zcela nemyslitelné.

Ornella zosobňuje výjimku, která potvrzuje pravidlo. Je vdaná za velkého šéfa podniku, ale baví se úplně s každým, zná vás křestním jménem, a když se ptá, jak se máte, vaše odpověď ji zajímá a pamatuje si ji do příště. Ornella je úchvatná, blond vlasy nosí svázané do ohonu, chodí téměř nenalíčená, a přesto jako by vystoupila z nějakého filmu nebo časopisu. Když se na vás usměje, naočkuje vám dobrou náladu jako slunce v homeopatii.

Julie Ornellu zbožňuje, a i když ví, že jejich přátelství je vzájemné, dlouho se tomu zdráhala uvěřit. U ženy Ornellina postavení se s ohledem na život, který vede, a lidi, s nimiž se stýká, nepředpokládá, že by polovinu volného času trávila s uklízečkou; popravdě řečeno, Julie by měla být průhledná, ne že by bohatí lidé v jejích očích měli být slepí k osudu těch, kdo na tom nejsou tak dobře, ale často si odvykli sklánět hlavu, aby je viděli tam, kde jsou, tedy dole. Ornella je jiná. Ornella je jedinečná. Není velká rebelka, naopak dokonce vypadá, jako by dokonale splynula s kodifikovanou formou, v níž se pohybuje, a přitom si vyloženě dělá, co chce, takže ta forma se jí nakonec přizpůsobí. A všechno s úsměvem prosím!

Asi tak před rokem se svorně potily bok po boku na běžeckých trenažérech, a než se jí Ornella svěřila s nějakou drobností, ještě poznamenala: „Tobě to klidně můžu říct, jsi moje nejlepší kamarádka...“ Její *nejlepší kamarádka*? Ta slova Julii tak překvapila, že vypadla z tempa, div že ji rozběhnutý pás nestrhl s sebou – nikdy by ji nenapadlo, že by si s takovou ženou mohla být rovna. Přesto bylo třeba vzít na vědomí, že

jsou vážně nejlepší kamarádky na světě. A s každým dnem ještě o trochu víc.

Juliiny pochybnosti logicky plynuly z okolností jejich seznámení: toho dne před třemi lety měla smolný den a kdykoli si na to vzpomene, stále jí to vháni slzy do očí – rozhodně nebyl z těch, které pokládají základy zdravému a nehynoucímu přátelství. Když se jí první dny Ornella chodívala ptát, co je nového, Julie si myslela, že v té, která pro ni tehdy nebyla ničím víc než šéfovou manželkou, vzbuzuje soucit – mezi ženami by na tom nebylo nic nepochopitelného. Ale Ornella zůstávala vždy déle, než si žádá zdvořilost, pak si vyměnily esemesky, telefonovaly si o různých věcech, méně vážných, vedly hovory o všem možném a o ničem. V průběhu měsíců si Julie uvědomila, že Ornella ji vidí *opravdu* ráda, když jí říká: „Ráda tě vidím!“, a že jí *opravdu* chybí, když jí Ornella říká: „Chyběla jsi mi!“ A život se konečně začal měnit – na ten den, který jí zlomil srdce, se Julii povedlo zapomenout...

Ostatně všechno se skvěle dařilo až do chvíle, než jí přiměla jít na ten prokletý večírek.

„Slíbila jsem, že se budu snažit, Nello, to je pravda, ale i když mě někomu představíš, stejně nebudu pořádně vědět, o čem si mám s těmi lidmi povídat!“

„Stačí, když jim odpovíš na otázky, a pak to přijde úplně samo, ujišťuju tě!“

„To jo, až na to, že jak jsem je poslouchala, tak všechny jejich hovory začínají stejně: Co děláte?“

„No a? Copak na tak obyčejnou otázku nedokážeš odpovědět?“

„Nepředstírej, že nevíš, co mám na mysli... Budou se tvářit vyjeveně, až zjistí, že ve tvém podniku dělám uklízečku.“

„V podniku mého muže, v tom je trochu rozdíl...“

„Ano, ale ty sem chodíš prakticky denně, to je totéž!“

„Kdepak, to s tím nesouvisí! Chodím sem, protože můj muž trpí, nevím, jak na to přišel, podivnou fixní ideou, že mívám dobré nápady. Ale nic za to neberu, nemám žádnou funkci, nic. Ostatně víš, co odpovím já, když se mě někdo zeptá, co dělám?“

„Děláš tolik věcí...“

„Ano, ale co jsem?“

„Zpěvačka!“

„Je mi pětatřicet a poslední deska mi vyšla, když mi bylo čtyřadvacet... Zpěvačkou už nejsem hodně dlouho! Jsem žena v domácnosti, tak to je, a nestydím se za to! Ale myslíš, že tím vzbudím obdiv, když to někomu řeknu?“

„Chudinko malá, pojd' sem, ať tě polituju! Jestlipak ty nejsi jedna z těch *Zoufalých manželek*?“

Ornella se zasměje a Julie se zastydí, protože hned se k nim otočí několik hlav, ale ani ona se neubrání smíchu. Ornella ji vezme za ruku:

„Ach, Ju, já tě zbožňuju! Jenom buď vtípná, jak ty to umíš, a uvidíš, že lidi rychle zapomenou, čím se živíš!“

„Kéž by...“

„No tak pojd', jde se na věc!“

Ornella má zvláštní mánii vidět na Julii spoustu předností: neustále jí opakuje, že je krásná – zatímco

ona sama na sobě naopak hledá jen samé nedostatky včetně příšerné celulitidy na zadní části stehen –, že je inteligentní – kdyby to byla pravda, tak by se svým životem naložila jinak –, že je kultivovaná – vůbec ne, akorát čte knížky –, že je s ní zábava... No zábava s ní možná je. O trefné odpovědi a pohotové, vtipné postřehy nikdy neměla nouzi, i když se většinou musí krotit. Jako dítě bývala takový malý klaun, byla šťastná jedině tehdy, když měla všechny kolem sebe. Ve chvíli, kdy se cítí v pohodě – s kamarádkami z práce nebo spíš s Ornellou –, to jde úplně samo a pokaždé je všechny rozesměje. Nebo skoro pokaždé.

Ale tady a teď se Julii smát nechce. Ornella ji táhne ke skupince šesti hostů, nejspíš tří párů, a představuje ji s až nepochopitelnou hrdostí:

„Tohle je moje kamarádka Julie Vasseurová!“

Zatímco Ornella přebírá růženec křestních jmen a příjmení, Julie s mechanickým úsměvem tiskne podávané ruce a už u druhé si uvědomuje, že má vlhkou dlaň, a okamžitě ji polije horko. Horší úvod nevymyslíš, to Julie ví, tisknout vlhkou ruku není příjemné nikomu. Ovládne ji ještě větší úzkost a tuhne jí už tak křečovitý úsměv. Slyší se, jak drmolí: „Těší mě!“ šestkrát za sebou, ve smyčce, jako kdyby pro „dobrý večer“ nedokázala najít jiné slovo nebo jinou variantu jako třeba úsměv...

Opravdu jsem k ničemu... Jsem blbá, až to bučí. Už mě odsoudili, to je jasné. Kdyby tady byla jenom ta ruka, tak by se to dalo vydržet, ale když se k tomu přidá ještě ta odrhovačka „Těší mě!“ a úsměv na způsob mumie, děkuju pěkně... Navíc se nikdo nesnaží, abych byla v pohodě,

ženské si tak divně prohlížejí moje šaty, musí přece dobře vidět, že jsou z H&M za devětačtyřicet eur, chválí mi je, ale nejsem blbá – jako by říkaly: „Pěkný kousek na to, že je pro nenáročnou klientelu!“ Navíc jsem si jistá, že jsem až příliš nalíčená, musím vypadat jako ukradené auto. Kéž se mě hlavně nikdo nezeptá, co...

„Tak Julie, co děláte?“

Sotva jsem na to pomyslela, už je ta prokletá otázka tady. Jako kdyby se tihle lidi instinktivně uměli trefit přesně tam, kde vás bota nejvíc tlačí... Co mám teď dělat? Co mu mám říct?

„Dělám v oblasti ehm... čistoty... hygieny...“

Julie nešťastně vyše k Ornelliným očím prosbu o pomoc, ale najde v nich jen rozpaky smíšené s obavou, kam se hovor stáčí. Už to nelze vrátit, není čas, její mučitel s širokým úsměvem pokračuje:

„No to je skvělé! Úklidové služby je jeden z mála sektorů, který má, jestli se nemýlím, v posledních letech dvouciferný růst...“

„Možná...“

„Myslím, že Emmanuel Lasalle, který je taky dneska večer tady, má úklidovou firmu jako vy!“

„Popravdě já...“

„Emmanueli! Pojď sem na minutku! Julii Levasseurovou určitě znáš!“

„Jmenuju se Vasseurová, bez toho Le...“

„Zatím jsem neměl to štěstí.“

„Julie taky řídí úklidovou firmu.“

„Vážně? Kterou?“

„Ne, ale vlastně já...“

„Ano?“

„Já svůj podnik nemám.“

„Jste menšinový vlastník?“

„Ne. Uklízečka.“

Ty čtyři vteřiny, které právě uplynuly, jsou nepochybně těmi nejdělsími v Juliině životě.

Čtyři vteřiny ticha, během nichž nikdo nic neřekne, nic neudělá.

Čtyři vteřiny výměny pohledů, nejdřív nedůvěřivých, pak vzápětí rozpačitých.

Odkaslání.

Jedna z manželek uhne pohledem.

Nervózní ťukání nehtem o křišťál flétny na šampaňské.

A pak jakoby na povel se během zlomku vteřiny všech šest otočilo na podpatku a Julie vidí, jak se rozptýlili do všech stran sálu.

Zůstala jen Ornella a Julie na ni ohromeně zírá.

„Víš co, Nello? Právě jsem se stala většinou akcionářkou NOF!“

„Čeho?“

„*Největší ostudy Francie!* Tak ohromné, že jdu s akcemi rovnou na burzu, když je teď ze mě známá firma!“

Ornella nedokáže zadržet smích, ale dobře ví, že i humor je u Julie často formou obrany. A tak se i ona snaží být veselá:

„Víš co? Hned kupuju podíly ve tvé společnosti! Vždycky jsem chtěla podporovat slibný start-up!“

„To budu vážně potřebovat, co bych si s tím vším sama počala...“

Ornella kamarádce láskyplně pokládá ruku na předloktí.

„Je mi to líto, Ju...“

„Ty za nic nemůžeš, šla jsem do toho úplně sama, jsem přece dospělá! Prostě jsem to nezvládla, asi jsem si myslela, že když budu mlžit, mohlo by to projít... A pak jsem jako obvykle šla přímo proti zdi. Jsem kráčejší pohroma...“

„Ale to přece ne... Byla jsi jen neobratná, to je celé.“

„Jsi hodná, Nello. To se o každém říct nedá... Vždyť se mohli tvářit jakoby nic a přejít to, ne? Než aby se ke mně otočili zády a beze slova odešli. Přece snad mají nějaké vychování?“

„Jistě...“

„A vůbec, jak to udělali, že takhle odešli všichni najednou? To se domluvili nějakou tajnou řečí? Anebo se dorozumívají ultrazvuky jako delfíni?“

„Bylo jim trapně, to je všechno...“

„Je mi to jasný! Akorát že kdyby se před nimi ztrapnil nějaký velký šéf, našli by pro něj omluvu nebo by dělali jakoby nic... Ale když se zesměšní uklízečka, rovnou ji odepíšu. A bez nejmenších výčitek.“

„Určitě máš pravdu... Ale je to k jejich škodě, nestojí nám za to, abychom v jejich společnosti ztrácely čas.“

„Jak to vidím, dneska večer už s nikým nepromluví... Asi bych udělala nejlíp, kdybych vypadla.“

„Přece bys neodešla!“

„Stejně celý večer zůstanu sama, vždyť to dobře víš!“

„Právě že ne, s tím se nepočítalo...“

„Proč to říkáš?“

„Protože ti chci někoho představit.“

„Někoho? Tím chceš říct...“

„Jednoho muže, ano.“
„Ale na to jsi mě předem neupozornila!“
„Protože pak bys nepřišla vůbec.“
„To nemá chybu, bod pro tebe.“
„Takže jsem dobře udělala. Budeš z něj úplně na větvi, tím jsem si jistá.“
„A... ehm... už je tady?“
„Jo. Právě přišel.“
„A co dělá?“
„Ale no tak, co je to za otázku?“
„No, jestli je to proto, abys mě představila nějakému prachatému bossovi a stejnému snobovi, jako jsou ti ostatní...“
„Takže když podle tebe má někdo peníze, musí být nutně snob? Jsem snad snob?“
„Tohle jsem říct nechtěla...“
„A přitom jsi to řekla! Kašlem na to, co dělá! Nechceš ho nejdřív vidět? Zjistit, jak se jmenuje? Kolik mu je? Prohodit s ním pár slov?“
„Ale jo, samozřejmě... Dám si pozor, slibuju, všechny ty řeči kolem zaměstnání a peněz pouštím z hlavy...“
„Takovou řeč беру! Tak pojd', představím tě.“
„Počkej, aspoň malinko mi o něm něco řekni!“
„No, jsem si jistá, že jste jeden pro druhého jako stvoření.“
„Nejsem o nic moudřejší.“
„Však se ho zeptáš sama, na všechno, co budeš chtít!“
Julie se zhluboka nadechne, v letu popadne sklenku červeného a vykročí v těsném závěsu za přítelkyní.

Přistihne se, jak konstatuje, že Ornella je zezadu stejně hezká jako zepředu, a to je co říct. Jak mohou zlatavé šatičky s pajetkami dát tak úžasně vyniknout jejímu útlému pasu a výrazným bokům? Nechala si Ornella snad ušít ty šaty přímo na tělo? A pak, jak někdo může při chůzi vypadat tak krásně, a přitom nedělat nic jiného než klást jednu nohu před druhou?

Když jde Julie, přemísťuje se z bodu A do bodu B, když jde Ornella, kráčí vstříc svému osudu. Tyhle věci musejí být vrozené. A když k tomu ještě přidáme koncerty a televizi... Ve velké loterii života si někteří při narození vytáhli šťastné číslo, zatímco druzí každý týden čekají nikoli na jackpot, ale prostě jen na rozdání nových sázenek. Na novou malou naději, aby měli ještě trochu času o něčem snít.

„Tamhle ho máme!“

„Který to je?“

„Ten nejvyšší, tmavovlasý! Hezký, ne?“

Což o to, hezký je.

Na muži vyzařujícím sebejistotu ihned zaujme jeho charisma. Není to jen tak někdo, to je jasné, ale číší z něj klid. Ano, ten muž působí vyrovnaně: vzbuzuje důvěru.

A opravdu je moc hezký.

Až příliš.

Přes metr osmdesát, štíhlý přesně akorát – atletický typ, jak se říká –, hranatá ramena i čelist, hluboké černé oči, melancholický výraz, zkrátka má všechno, abyste roztály...

Typ muže, který může mít jakoukoli ženu: herečku, modelku, bohatou dědičku... Může si vybírat.

Takže nějaká, co se ohání prachovkou, těžko bude jeho sen, ten by se nikdy nezajímal o holku jako ona. Vyloučeno.

Ach, kdyby tak Julie byla podobná Ornelle, měla by aspoň maličkou šanci, že by se muži jako on mohla líbit... Že by ji muž jako on mohl milovat...

Pro jednu tomu uvěřím a zkusím štěstí. Budu jako Ornella, pokusím se vypadat sebejistě, držet se pěkně zpříma... Kdybych tak třeba jen na okamžik měla její chůzi nebo tak něco! Jak to dělá, že... Aha, bude to tím, jak chodí! Když dává nohu před tu druhou, pokládá ji, jako by šla po čáře nakreslené na podlaze! A tím vzniká ten houpavý dojem, který je tak elegantní! Tohle bych dokázala i já...

Julie si na parketách ze světlého dřeva v duchu načrtne pomyslnou bílou čáru, přímkou vycházející od jejích chodidel a směřující přímo k nohám muže, je- muž bude během sotva několika vteřin představena.

Pohledný brunet k ní otočí hlavu. Drobný vzestup hladiny adrenalinu.

No tak, ještě pár vteřin a uděláš dobrý dojem... Co kdyby měla Ornella pravdu? Co kdyby to bylo možné? Dneska večer vsadím všechno na jednu kartu. A je to, všimne si mě! No tak, klid, trochu se usměj, a chůze, hlavně ta chůze...

Julie znovu skloní hlavu, aby si ověřila, že správně klade nohu před nohu a pohupuje se v bocích, aby působila žensky a co nejvíc smyslně.

I když budu vyzařovat jen čtvrtinu toho, co Ornella, bude to skvělé a možná že...

Julie nestihne dokončit myšlenku. S očima přikovanými k podlaze nevidí, že zprava se k ní blíží číšník

s podnosem v ruce. Mladík ve vínovém saku, na něhož zahaleká jeden host, otočí hlavu na druhou stranu.

Srážka s tákem by sama o sobě nebyla tak zničující, ale Julie do své chůze vložila přílišnou horlivost, než aby číšník mohl pravou rukou zabránit malé katastrofě, k níž se schylovalo.

Podnos se otřese. Z logiky pohybu mohlo všech sedm skleniček červeného, které na něm stály, přepadnout dopředu, ale ne, vylily se na Julii, přičemž ji zmáčely od vlasů až po spodní lem šatů.

Julie je zděšená, ale to nejhorší má teprve přijít. V tomto okamžiku přihlíželi nehodě jen Ornella, číšník a krásný neznámý. Ale ve chvíli, kdy se ozval řinkot sklenic třštících se o zem, se k ní otočili všichni shromáždění.

Látka nasáklá vínem lepící se na tělo je stejně nepříjemná jako kapičky perlící se ve vlasech, a co nevidět ji víno, které má i na obličejí, začne pálit v očích. Štípe ji, ale ve srovnání s pocitem studu, který ji prudce sevře, to nic není. Ornella ohromeně zvedne ruce k ústům, ale vmžiku se vzpomíná, popadne několik ubrousků a spěchá k přítelkyni. Začíná jí utírat tvář, poté šaty. Vtom si Julie uvědomí, že kromě ohromné rudé skvrny všichni zřetelně vidí, jak se jí pod vínem zmáčenými šaty pro nenáročnou klientelu rýsují bradavky a prsa jako u miss mokré tričko.

Ovládne ji stud a ňadra se snaží zakrýt překříženými pažemi, přičemž mimoděk pohlédne na muže, s nímž se za okamžik měla setkat.

Nepohnutě k ní stojí čelem.

V jeho očích čte opovržení.

To už je přespříliš.

Julie vyběhne z ohromného salonu v patách s Ornellou, která ji dostihne až v hale.

„Ju, pojď, půjčím ti šaty, stavíš se v koupelně a znovu se nalíčíš a...“

„Ne, nech to být. Vrátit se tam, to pro mě nepřípadá v úvahu, hrozně se stydím.“

„Ale vždyť to byla nehoda, to se může stát každému!“

„To sice může, akorát že se to stane zrovna mně! Blbce uklízeče, mně, která jsem tady neměla co dělat! Nevrátím se, Nello. Ani dneska večer, ani nikdy jindy.“

„Je to jenom smůla...“

„Ne, tohle je znamení. Vesmír mě rázně vrátil tam, kam patřím, a já si to zapíšu za uši, to mi věř. Ornello, mám tě moc ráda, z celého srdce. Doufám, že zůstanu tvou kamarádkou po zbytek života a vždycky tady budu pro tebe. Ale už nikdy si znovu nevyrazím na vycházku do tvého světa. Nikdy!“

Julie popadne kabelku a sako, políbí Ornellu na tvář a seběhne schody.

Teprve na chodníku si konečně dovolí dát průchod slzám. Taková katastrofa. Taková ostuda...

Julie se setká se svým odrazem v zrcadle, které je součástí výlohy obchodu s luxusní konfekcí: nejenže má šaty napůl červené, ale vínem a slzami se jí rozmazalo i líčení. Vypadá jako strašák do zelí nebo jako některá z těch panenek v hororech, které působí zlo.

Julie nikdy nevěděla, jestli je spíš chuděra, nebo chudá, ale po tomhle večírku v tom má konečně jasno.

Obojí, děvče!

S mokrými šaty na prsou je chlad s každým krokem štiplavější. Naštěstí přichází včas teplý závan ve vchodu do metra.

Po sedmi zastávkách ji čeká ještě osmatřicet minut příměstskou rychlodráhou a sedm minut chůze – možná deset kvůli podpatkům. Vysvobození v podobě horké sprchy ve své garsonce na předměstí se dočká za hodinu, dřív ne.

Do té chvíle jí bude dělat společnost hudba. Julie zaloví v kabelce a vytáhne smotaná sluchátka. Připojí si je k chytrému telefonu a konečkem palce prolistuje seznam umělců, připravených nabídnout jí útěchu po dobu trvání jednoho alba.

Samozřejmě to bude Otis. Jedině velký Otis Redding, ten, který s padesátiletým předstihem pochopil, že tohoto 11. listopadu 2017 ho bude jedna Francouzka víc než co jiného potřebovat slyšet zpívat *I've Been Loving You Too Long*, a to jen pro sebe, ve své ušní jamce.

V lehkých šatech a s těžkým srdcem Julie zvrátí hlavu dozadu a zavře oči v naději, že na všechno zapomene.

Londýn

13. listopadu 2017, 10.00 h

„Říkám ti ne, Jonasi! Nechápu, proč naléháš!“

„Naléhám na tebe, protože to je pro tvoje dobro!“

„Už jsi mi o tom během celé cesty napovídal dost a dobře vidíš, že jsem nezměnil názor, tak proč na tom tak trváš?“

„Protože... takhle dál žít nemůžeš, Paule.“

„To tvoje *takhle* nemá žádnou výpovědní hodnotu. Žiju, jak žiju, a to mi naprosto vyhovuje!“

„Ne, tak to ti rozhodně nevyhovuje. Nemůžeš se donekonečna stavět odmítavě k tomu, když se tě snažím seznámit s ženskýma, a soudit, že tě nejsou hodny, když jim neráčíš věnovat pohled ani celou minutu!“

„Že mě nejsou hodny? Ale vždyť tohle jsem nikdy neřekl, co to tady vykládáš? Takhle jsem rozhodně nikdy nemluvil, Jonasi, to mě vůbec neznáš nebo co?“

„Tak mi to objasni, protože jinak si to neumím vysvětlit! Pokud ovšem...“

„Ne.“

Velkou předností přátelství obecně a mezi muži obzvlášť je to, že vzájemná loajalita, která je jeho součástí, umožňuje vyhýbat se příliš důvěrným tématům. U příslušníka mužského pohlaví je důvěrnost choulostivá věc, obdobně znepokojující jako pár příliš těsných bot.

Jonasova nevyšlovená otázka a Paulova jednoslabičná odpověď jim oběma umožnily ušetřit si spoustu slov, a hlavně se vyvarovat rozpaků, které vždycky hrozí, když se s některými tématy utkáme čelně. Patří mezi ně zejména taková jako smrt Paulovy manželky, k níž došlo před necelými čtyřmi lety.

Podobné rozhovory jim nicméně nebrání, aby si rozuměli a aby je pojilo hluboké pouto víc než třicet let – přáteli, zároveň těmi nejlepšími, jsou už od dětství.

„Tak v čem je problém?“

„V tom, že až to bude ta pravá, tak to poznám!“

„Myslíš na první pohled?“

„Jistě!“

„Ale to je blbost, Paule...“

„Ba ne, vůbec ne. Sám to dobře víš.“

I zde je důležité něco, co vůbec nebylo vyřčeno. Jonas totiž ví svoje – ví, že tohle fungovalo, když bylo Paulovi necelých dvaadvacet a jeho oči se poprvé setkaly s pohledem Audrey. Vrazil do Jonase loktem, přesně mezi obě volná spodní žebra, tam, kde to pořádně bolí.

„Co je, co se ti děje?“

„Tamhle ta holka, znáš ji?“

„Která?“

„Ta převlečená za Marge Simpsonovou.“

„Ne, nikdy jsem ji neviděl...“

„Myslím, že jsem se zamiloval.“

Jonas si nikdy neuměl vysvětlit, jak to, že pod kostýmem, kterým tak připomínala hrdinku amerického kresleného seriálu – zelená sukně, červené boty a korále, příšerný žlutý make-up na obličejí a krku, a hlavně klátivá ohromná modrá hlávka zelí na šišce, zjevně podomácku vyrobená pomocí kilogramů vaty a obyčejného velkého spreje s barvou –, dokázal jeho kamarád odhalit absolutní krásu té, která se měla stát jeho ženou a třetím pilířem toho, co si s Paulem nikdy nedokázali představit jinak než jako chlapeckou dvojku. Díky tomu večírku na způsob maškarního plesu tak byl Jonas přímým účastníkem scény, kterou by nevymyslel žádný scenárista – jak se inspektor Colombo bezmezně dvoří manželce Homera Simpsona, která tomu náporu nedokázala nepodlehnout a dala mu svou ruku, aby ji už nikdy nepustil. Paulovi tehdy stačil jediný pohled – a měl jasno.

„Ale něco takového se přihodí jednou za život, navíc ještě těm, co mají štěstí! Například já tohle nezažil nikdy!“

„To by tvoji ženu jistě potěšilo...“

„Nech toho, jsem do ní blázen, to dobře víš, jenomže my si spolu povídali a trávili spoustu času společně, než nám došlo, že jsme stvoření jeden pro druhého. Aby to byla láska na první pohled, to nestačilo... Upřímně, Paule, je potřeba, abys se ženami mluvil a postupně se je učil poznávat... Nemůžeš donekonečna čekat, že tě znovu potká totéž! Upozorňuju tě, že je ti čtyřicet, to už je skoro trochu pozdě na pohádky, nemyslíš?“

„Když to říkáš ty...“

Konec debaty.

Paulovi už se o tom nechce mluvit. Ve skutečnosti to totiž není tak, že by ostatní ženy jakkoli posuzoval, on je prostě nevnímá. Anebo jakmile má pocit, že na Audrey nemají, promění se pro něj v anonymní bytosti, všechny si navzájem více či méně podobné, protože ve společném jmenovateli mají jeden neodpuštělný nedostatek – nejsou *ona*.

Audrey se samozřejmě nepodobá žádná žena, tím pádem ani žádná jiná nemůže upoutat jeho pozornost.

Paul má ve zvyku říkat, že jeho žena pro něj byla celý jeho život. I když ji měl po boku pouhých čtrnáct let, ztělesňovala veškerou jeho existenci – ode dne, kdy ji potkal, jako by tu byla odjakživa, někde hluboko v něm, a trpělivě na něj čekala. Už to budou čtyři roky, co ho neopustila ani na okamžik, ani na vteřinu. Neumí si ani představit, že by se ráno probudil a jeho první myšlenka by hned nezaletěla k ní – měl by pocit, že ji zradil, že šlape po jejich lásce, že jeho vinou je mrtvá ještě o trochu víc.

Paulovi je teprve čtyřicet, ale připadá si jako stará duše. Nebo ještě spíš sešlá. Poslední čtyři roky pro něj byly věčnost, během nich zestárnul mnohem víc než za celých šestatřicet let. Do doby, než Audrey odešla, Paul nikdy nezažil žádné neštěstí, a tak si ani neuměl představit, jaké to může být. O to byly ten šok a ta hrůza strašnější. Na dětství si uchovával jen hezké vzpomínky. Rodiče se měli rádi a jeho milovali: víc dítě ke štěstí nepotřebuje. Paul si velmi rychle všiml, že když nosí ze školy dobré známky, rodiče jsou šťastní: už na

základce se stal nejlepší ze třídy a to mu zůstalo až do maturity, aby jim tak vrátil všechnu tu lásku a všechno štěstí, které zažíval v každodenním životě. Získat ve škole deset bodů z deseti, to byl způsob, jak si jejich lásku zasloužit, dvacet z dvaceti, jak jim říct „mám vás rád“. Otec i matka byli nadšení, svého jediného syna nikdy nemuseli nutit, aby se dobře učil. I jim život připadal krásný: co člověk může očekávat od vlastního dítěte, když ne lásku a dobré známky? Paul je nikdy nezklamal, navíc ještě exceloval ve sportu a šel mu i klavír, na nějž se naučil hrát sám podle sluchu na staříčkém pianinu po pratetičce, které do té doby sloužilo jenom jako kus nábytku.

Paulovi rodiče se sice hudbě aktivně nikdy nevěnovali, zato ji vášnivě milovali, úplně by si vystačili s chlebem, vodou a jazzem. Ostatně jakmile šli před deseti lety do důchodu, opustili Paříž a odstěhovali se do Louisiany – z prodeje bytu na Montparnassu a penze univerzitních učitelů si ze dne na den mohli splnit svůj sen a přesídlit do Francouzské čtvrti v New Orleansu. Paul, který žil poslední čtyři roky sám, je každý rok jezdil navštěvovat a často se podívoval nad tím, že život v tom historickém centru se ve všem podobá obrazu, jaký líčily nesčetné filmy, jež se tam točily: jedinečná koloniální architektura odrážející španělský vliv té čtvrti navzdory jejímu jménu – a hlavně jazz, úplně všude, neustále, v ulicích, barech, restauracích, klubech. Jeho rodiče to místo nazývali „náš eden“, a třebaže synovi od své účasti na pohřbu Audrey nabízeli, že se vrátí do Francie, aby mu byli oporou ve zkoušce, která ho čeká – v té nejtvrďší, ve

zkoušce času –, Paul to kategoricky odmítal: nepřípadá v úvahu, aby se vzdávali svého nalezeného ráje a štěstí, o jehož každou vteřinu se zasloužili.

Přesto si byl vědom, že bez opory se neobejde, že sám se z toho nedostane, že chuť do života se mu sama nevrátí: rodiče byli osm tisíc kilometrů daleko a jeho žena ještě mnohem dál, jediný, kdo mu zbýval, byl Jonas. Dokonalé štěstí má totiž jednu nevýhodu – přejete si ho udržet, a tak si vytvoříte nejenom kokon, ale ještě kolem něj postavíte opravdovou zeď. A když vám pak dá vale, najednou vám dojde, že za těmi cihlami, které už nemáte sílu prolomit, vlastně nikdo není. Jednou večer se ocitl v situaci, kdy nakonec vyzvrátil všech třicet tablet, které vydatně zapil whisky, a tehdy si uvědomil, že v sobě nesebere dost sil, aby se zabil – pud sebezáchovy o sobě může dát vědět i jemným zavrtěním ukazováčku hluboko v krku. V tu chvíli mu bylo zcela jasné, že z jejich bytu, z něhož se teď stal *jeho* byt, musí okamžitě pryč – za neštěstím občas stojí jenom to, že z množného čísla se stane číslo jednotné. Musí vypadnout z Paříže, kde mu každá ulice něco připomíná, musí vypadnout z Francie, kde každá písnička byla tak trochu jejich. Musí odjet daleko od toho všeho a znovu najít sám sebe.

Když se skláněl nad záchodovou mísou s přetrvávající pachutí žluči v ústech, vytanulo mu jedno jméno, on jediný mu zůstal, nikdy ho nezahlásil, nikdy o něm nezapochoval – Jonas. A jedno město – Londýn.

Hned po ukončení studií založil Jonas malou společnost zabývající se videohrami s cílem udělat si z koníčka zaměstnání. Zatímco jeho první hra byla propadák

a pohltila všechny jeho úspory i značnou část důvěry v jediného finančního partnera, jeho druhý pokus korunoval nečekaný úspěch: hrdina hry, něco jako panda na způsob hadrové panenky, si podmanil velké i malé, takže se kromě hry jako takové prodával i formou plyšáků a dalších odvozených produktů. Vyvinul tedy několikero pokračování, různé adaptace a podobně. Pak, několik let před Audreyinou smrtí, ve stejném okamžiku jako někteří další zavěťřil potenciál her na iPhone a jiných mobilech a otevřel si v Londýně filiálku věnovanou tomuto sektoru. Během několika málo let se z malé pobočky stalo neuralgické centrum vývojové strategie, které díky až nemravnému obratu generovanému mikrotransakcemi v rámci grálu svých akcionářů zažilo doslova zemětřesení. Z několika centů od každého hráče, vydaných na možnost zahrát si víc partií nebo obdržet víc bambusových výhonků na krmení své pandy, se velmi rychle nakumulovaly desítky milionů eur, dolarů nebo liber... Ale Jonas se tímhle úspěchem nenechal převálcovat, nepodlehł sirénám lákajícím k prodeji jeho podniku, což by se rovnalo odchodu do důchodu v pětatřiceti letech, jeho chuť do práce to posílilo ještě víc, a jestliže zpočátku trávil v Londýně jen dva dny v týdnu, v posledních dvou a půl letech tam dělal na plný úvazek a za ženou a jejich dvěma dětmi, které londýnský život nikdy nelákal, se vracel do Paříže jen na víkendy. Na Paula, rozhodnutého žít příteli nablízku, tedy Jonasovi zbývalo velmi málo času, aby ho vídal co možná nejčastěji.

Kamarád představoval záchranný kruh – kdyby Paul zůstal uvězněn v ledových vodách zármutku,

mohl se jimi aspoň nechat nadnášet a neustále se nevyčerpávat. Svým přesunem Jonase postavil před hotovou věc, prostě se jednou večer objevil se dvěma velkými kufry – „jenom na dobu, než si najdu nějaké bydlení“ –, ale ohromně ho tím potěšil – konečně se znovu sešli a mohou se vídat denně jako v poměrně dlouhém období jejich života. Nakonec Paul nikdy neopustil hostinský pokoj londýnského „bejváku“, který se stal kolokací: znovu jako za starých dobrých časů, kdy studovali, on na informatice, Paul na medicíně, zažívali dny nabité k prasknutí, ale s radostným pocitem, že večer se zase uvidí s bratrem, s nímž se můžou smát, upustit páru, bavit se a nejčastěji prostě jen spolu pojídat pizzu a zapíjet ji dobrým pivem před televizním pořadem, který na diváka neklade žádné nároky. Prostě si jen užívat přátelství. Toho pravého, nefalšovaného.

Návrat k životu, kdy bývali spolubydlíci, na Jonase působil jako omlazovací kúra, třebaže Paul už nebyl tím, koho znával před tou tragédií. Ona osobitá jiskra, zvláštní laskavost a vtipnost, které z něj dělaly člověka, s nímž se druzí cítili šťastní, se od toho dne kamsi vytratila. Ale Jonas si už nějakou dobu všímal, že u kamaráda se znovu začínají objevovat některé typické znaky: jiskra v očích, náznak úsměvu, který připomínal ty z dřívějšíka, dětinské a současně požitkářské, laskavá lotrovina, k jejímuž tajemství vždycky míval ten správný klíč, vtipné poznámky, jež vás příjemně zaskočí ve chvíli, kdy byste je čekali ze všeho nejmíň.

Případalo mu, že Paul už je možná připravený znovu se vynořit nad hladinu, a hodlal mu hodit lano.

„Operuješ dopoledne?“

„Ano, první zákrok mám v jedenáct. Dneska se celý den nezastavím, diář mám nabitý k prasknutí... A jak jsi na tom ty?“

„Velká schůze na přípravu vypuštění nové hry, máme enormní rozpočet na reklamu, začíná to být na hlavu... A pozdě odpoledne čekám několik tvůrců nových aplikací.“

„Rutina, nic víc.“

„Přesně tak. Dáme večer *fish and chips*?“

„Je pondělí, ne?“

„Samo.“

„Tak proč se takhle ptáš? Jasně že *fish and chips*.“

Tohle je bezpochyby jedna z četných definic přátelství: mít na nejlepší londýnské restaurace, ale přitom spěchat, abyste se mohli sejít a vsedě na zemi před televizí se nacpávat smaženou rybou celou od oleje a hranolkami, po kterých má člověk mastné a slané prsty.

10.50 h

Předoperační příprava je rutina nezbytná k soustředění, a tak se jí Paul snaží neuspěchat. Odpoutává svoji mysl a nechává ji bloudit, než ji na několik hodin znovu přiměje ke koncentraci.

Když přijel do Londýna s představou, že tam bude žít, nenapadlo ho, že ani ne do dvou dnů dostane práci na klinice a do tří dnů bude operovat. Pověst tedy nehlala: tady vám na rozdíl od Francie dají šanci něco dokázat, mají k vám důvěru a na vás je, abyste prokázali, že si ji zasloužíte. I když žil Paul se zlomeným srdcem, týkalo se to pouze toho jeho – nijak to nesouviselo se srdci těch druhých, která se snažil napravit na operačním sále a jako vždycky byla pro něj na prvním místě. Operovat srdce bylo pro něho dlouho smyslem života, a dnes patřilo k důvodům, proč neumřít.

Zpočátku chtěl učit jako jeho rodiče, kteří zjevně nikdy ani na okamžik nelitovali, jakou kariéru si zvolili; a pak, těsně před maturitou, zažil v chodbách

metra cosi jako znamení. Na přechodu mezi dvěma stanicemi před ním kráčela staříčká dvojice a muž se najednou svezl na zem. Jeho žena volala o pomoc a Paul k nim přistoupil, ačkoli naprosto netušil, co má dělat. Starého muže prostě jen poplácal po tvářích a volal na něho „pane, pane!“. Naštěstí k nim vzápětí přiběhl muž, asi tak třicátník, a prohlášením, že je lékař, si zjednal úctu. Rychle diagnostikoval srdeční zástavu. Paul tehdy poprvé sledoval, co může představovat směsice tvořená dvěma a priori protikladnými hodnotami: totální naléhavostí a absolutním klidem – muž starci jednou rukou rozepínal košili, druhou vytáhl mobilní telefon (v té době ho neměl skoro nikdo), vytočil číslo záchranky a podal ho Paulovi. Řekl mu: „Jsme pod zemí, není tu signál, musíš běžet k východu, zmáčkneš tohle tlačítko, to se zeleným telefonem, a řekneš jim, aby sem přijeli, že je tu kardiorespirační zástava a že se provádí masáž srdce, utíkej, rychle!“ A Paul běžel, jak uměl nejrychleji, k východu z metra. Než zahrnul za roh, ještě se spěšně otočil a zahlédl lékaře, jak v přítomnosti staré ženy, v jejíž tváři se zračila panika a bezmocnost, provádí masáž srdce. Ten úkon mu připadal mnohem drastičtější než ve filmech, stlačování hrudníku na něj zapůsobilo silným dojmem. Když se dostal na vzduch, zavolal na dané číslo a opakoval slovo od slova, co měl uloženo. Ženu na druhém konci nejspíš zmátly termíny, které použil, protože se ho zeptala: „Vy jste lékař?“ A Paul se slyšel, jak odpovídá: „Ano.“ Vylétlo mu to z úst úplně samo, bez pádného důvodu, jenom z touhy být tím uznávaným, obdivuhodným mužem tam dole, tak

mladým, nepodobným doktorům s šedinami a ježatým obočím, které do té doby znal, tím mužem, který zachraňuje život nebo se aspoň několik minut snaží zabránit smrti. Než operátorka zavěsila, ještě mu poděkovala a Paul byl hrdý. Hrdý na to, že si neznámá u telefonu na okamžik představovala, že je lékař, hrdý, že mu projevila vděčnost. Ještě dřív, než seběhl dolů a zjistil, že srdce starého muže se znovu rozběhlo, v něm uzrálo rozhodnutí studovat medicínu, jako by to bylo něco samozřejmého. Pocítil naléhavé nutkání, které nepřipustí jakékoli zpochybnění od kohokoli. Jak očekával, rodiče to pochopili a jeho volbu podpořili.

Samozřejmě nejhorší, nesnesitelnou krutost života pro něho znamenala Audreyina smrt, tak nespravedlivá, tak nesmyslná a současně tak surová. Příčina tolika jeho nočních můr. Paul si to jako film často přehrával v hlavě: Audreyino pobrukování, její náhlé odmlčení a pak ten zvuk, stále ten zvuk, který mu působil, kdykoli si na to vzpomněl, mrazení v zádech...

A přitom stačilo tak málo a všechno mohlo být jinak: Paul si často říkával, že kdyby ten den bylo zima, nebo dokonce jen trochu foukalo, dnes by měl Audrey dál po svém boku. Takhle stupidní to bylo. Kdyby jí Paul pomohl, kdyby nebyl lajdák, v nejlepším případě by se nic nestalo a v tom nejhorším by je ta hrůza těsně minula a oni by si řekli, jak málo někdy stačí, aby všechno bylo úplně jinak. Kdyby plnil svou roli manžela nebo prostě jen muže, mohl být Paul zachránce své ženy a celý ten příběh mohl být jen historkou, kterou by dávali k lepšímu po rodinném obědě při

moučníku: „Vyprávěla vám Audrey, co se jí málem přihodilo?“

Místo toho došlo k neúnosně bolestné smrti milované bytosti, avšak nejhorší z nejhorších byly pohledy těch druhých. Přesněji řečeno pohledy, které byly více než výmluvné – pochybovačné pohledy, neurčité a uhýbavé, ty, které vás spatra odsuzují, a ty nejhorší byly pohledy, které vás odsuzují čelně, přímo do očí, když vám říkají: „Můžeš za to ty.“ Ty poslední byly nejkrutější, nejhůře snesitelné, ty, které vyvolávaly touhu zabít nevinného.

Ať tak či onak, nejhorší pohled, který Paul od té doby viděl, byl ten jeho v zrcadle. Ty oči, které každé ráno říkají: *Měla být po tvém boku, měl jsi ji zachránit, byla to tvoje povinnost.* Takže nepřipadá v úvahu přejít k něčemu jinému, přejít k *jiné*; Audrey se žádná žena nepodobá, žádná jí nesahá ani po kotníky.

Paříž

21. listopadu 2017, 18.00 h

Julie se raduje ze shledání s Ornellou a zjevně je to vzájemné – obě si před chvílí padly do náruče, i když se neviděly jen nějakých deset dní. Julie ze sebe stále ještě nedokáže setřást pocit trapnosti a ponížení po tom večírku, k němuž by se nejradši nevracela ani jedna z nich, kdyby se mohly tvářit, že se nikdy nekonal. Ale ačkoli se zdá, že Ornella už je myšlenkami jinde, příliš šťastná, že si má na trenážéru znovu s kým povídat, Julie má stále ještě problém cítit se normálně – neumí si představit, že by její kamarádka neměla stále před očima její zbědovaný výraz, jak po ní stékalo víno a jak se cítila být terčem všeobecného posměchu.

Tímhle ale svět nekončí, nezbyvá než se vzchopit. A tak Julie učiní rozhodnutí, že tu myšlenku definitivně vyžene z hlavy, k čemuž jí vydatně pomůže přívětivé horko sauny, do níž se jdou obě přítelkyně naložit.

To je fajn... Je nám tu dobře... Na příjemné věci si člověk zvykne hodně rychle, myslím, že bych se teď bez toho nerada obešla!

Asi tak před dvěma lety, kdy Julie s lítostí konstatovala, že se jí blížící třicítka začíná projevovat na postavě, Ornella nadhodila: „Měla bys víc sportovat! Přihlas se do fitcentra naproti, mají tam super vybavení a bezva trenéry. Navíc by bylo moc fajn, kdybychom tam chodily společně!“ Julie se úsměvem pokusila zakrýt hořkost – okolo toho centra totiž procházela denně, a tak věděla, že jde o soukromý sportovní klub, kde roční předplatné stojí dva tisíce eur. Dva tisíce eur! To bylo víc, než co se kdy Julii podařilo ušetřit si od doby, kdy začala pracovat! Ornella si uvědomila, že šlápla vedle, a převedla řeč na něco jiného. Ale za týden zašla za Julií a neskrývala radost: „Mám pro tebe dobrou zprávu! V tom klubu jsem členkou už pět let a беру si hodně soukromých hodin, tak mi nabídlí jedno předplatné zdarma pro člověka, kterého si sama vyberu! To je boží, ne? Je tvoje!“ S úsměvem od ucha k uchu jí podala zlato-černou kartičku, která se podobala platební kartě a na níž bylo vyryto reliéfním písmem jméno, které by se tam nikdy nemohlo objevit: *Julie Vasseurová.*

Julie nejdřív nenacházela slova: náhoda to zařídila až příliš dobře. Ale Ornella vypadala tak šťastně, že ani nebylo důležité, jestli řekla pravdu, nebo ne. Byl to úžasný dárek, nejhezčí, jaký kdy Julie dostala, tím spíš že kromě vybaveného fitness centra a posilovny tam měli ještě bazén a wellness... To byl luxus, o kterém se Julii nikdy ani nezdálo, protože se velmi záhy poučila,

že když člověk míří na Měsíc, hrozí mu, že nepřistane na hvězdách, jak praví jedno přihlouplé pořekadlo, ale že spadne z hodně velké výšky a pořádně si natluče.

Po krátkém zaváhání se obě ženy objaly, celé šťastné, že spolu budou trávit čas, ten pravý, a ne jenom minuty kradené při procházení kancelářskými uličkami. Julie byla o to šťastnější, že ve sportovním se nebude cítit tak trapně jako uklízečka v pracovním plášti, která za sebou táhne úklidový vozík. S Ornellou si budou rovny alespoň na téhle úrovni. A tak počínaje eliptickým trenažérem až po hodinu ve wellness, od běžeckého trenažéru až po uplavané délky bazénu bok po boku se postupně sblížily, porozuměly si, a k Juliině velkému překvapení zjistily, že toho mají hodně společného. Nepochybně právě tady se mezi oběma ženami doopravdy zrodilo přátelství konečně oproštěné od vzpomínky na krev a slzy jejich prvního setkání.

Ornella vstane a jde polít vodou horké kameny, vrátí se a posadí se vedle Julie, nachýlí hlavu nad její rameno:

„Tak co, strávila jsi hezký víkend?“

„Sjela jsem dvě poslední řady *Živých mrtvých* a přitom se krmila pizzou, dvěma balíčky malinových Pim's a miskami rýžových burizonů, a v neděli jsem se ani nemyla. Zdá se, že to byl fajn víkend. A co ty? Co jsi dělala ty?“

„S rodinou jsme byli v Deauville.“

„Je tam hezky?“

„Jo, moc prima. Ale vážně, kromě moře a kasina to není až tak zvláštní změna prostředí, vidíš tam stejné tváře jako v Paříži. Oproti tomu restaurace, to je jiný

kafe... Jestli chceš, jednou si tam můžeme zajet spolu!
Máš ráda kasina?“

„V jednom jsem kdysi byla, ale děsilo mě to.“

„U tebe je fajn, že nikdy nic nepřeháníš! Ale že by tě to děsilo, není to trochu silný výraz?“

„Kdepak, ujišťuju tě, že ne. Přepadla mě velká úzkost. Chtěla jsem dělat to, co všichni, a zahrát si o dvacet eur, ale nakonec jsem to nedokázala. Zůstala jsem sedět před automatem a nezmohla se na nic.“

„Je mi jasné, že koncem měsíce nemíváš na rozhazování, ale být paralyzovaná strachem, že prohraješ dvacet eur...“

„Nebála jsem se, že prohraju, Nello. Měla jsem strach, že bych mohla vyhrát.“

„Cože?“

„Jo, přísahám, neodvážila jsem se zatáhnout za rukojeť herního automatu, protože jsem měla obavu, že by se mi mohly ukázat všechny tři jackpoty nebo tři sedmičky, už ani nevím, a že bych mohla získat velkou výhru.“

„Doufám, že si děláš legraci.“

„Ne, přísahám, že je to pravda.“

„Milá Ju, ty nepotřebuješ chodit na cvičení, ale k psychologovi...“

„Ty zase u svých kamarádek umíš ocenit jejich schopnosti a to je důležité! Jsi opravdové sluníčko!“

„Však ty dobře víš, co tím chci říct. Uznej, že je divné nechtít vyhrát peníze...“

„Nech mě, abych ti to vysvětlila. Nad automaty byla vystavená výše jackpotu napsaná červeně, dělalo to 31 588 eur, na to si vzpomínám naprosto přesně.“

Aspoň vidíš, jak se to na mně podepsalo... A já si řekla, že kdybych těch 31 588 eur vyhrála, mohla bych mít poprvé v životě trochu peněz. Konečně by bylo na nové auto, novou ledničku, mikrovlnku a nový vysavač, zkrátka na nezbytnosti, prostě to nejnutnější. Ale taky jsem si řekla, že s tím, co by zbylo, bych si udělala radost. Několikery šaty, parfém z parfumerie, a ne ze supermarketu, boty, spousta bot, a taky spodní prádlo, miluju spodní prádlo, i když tady už dlouho není nikdo, komu bych se v něm mohla předvést. Pak bych zašla k holiči a nechala si udělat pořádnou barvu, abych si nemusela strkat hlavu do umyvadla, a dokonce i proužky, a ještě manikúru. A chodila bych do kina, hlavně na thrillery a horory, protože v kině je super silný zvuk a člověk se tam vždycky bojí víc, cuká sebou, a to já zbožňuju, a pak bych taky chodila do restaurace a na jazzové a bluesové koncerty.“

„A tohle všechno ti nahání strach? Naopak je super mít chuť na tolik všelijakých věcí!“

„Mně právě nahání strach, o co všechno bych pak přišla. Protože 31 588 eur je sice hodně, ale zároveň i málo peněz, takže jen co bych si na to všechno zvykla, už bych na to zase po utracení peněz z jackpotu neměla. A právě tohle mě děsilo, protože to je to nejtěžší – ochutnat něco, co si pak nikdy nebudu moct doopravdy dovolit. Muset se vrátit k barvám, které spíš smrdí a po kterých zůstanou na uších skvrny, dívat se na šaty, boty a kalhotky ve výkladních skříních, stahovat si filmy a vidět je z obrazovky počítače, který z toho div neklekne, koncerty sledovat po nocích v televizi... Můj každodenní život by mi najednou připadal děsný,

i když ho přitom mám moc ráda. Proto jsem nechtěla hrát: když nevyhraju, znamená to, že nebudu trpět...”

„Takhle by člověk nesměl zažít vůbec nic, aby měl jistotu, že nic neriskuje! Nesmí se zamilovat, protože by mu hrozilo, že lásku ztratí...”

„Ale ne, tohle je něco jiného!”

„Jak to?”

„Protože láska může vydržet navždycky.”

Při těch slovech se Julie odmlčí; tvář se jí rozzáří ve stejnou chvíli jako Ornelle a obě se rozesmějí:

„Tak jo, OK, souhlasím s tebou, tahle věta je jak z červené knihovny! Ale v podstatě je to pravda, ne?”

„Ano, je to důležité, nechtěla bych být vdaná pro nic za nic...”

„Nevdala ses pro nic, Nello, je tady například honosný dům v 16. obvodu a dům na Île de Ré.”

„No ne! To je od tebe ošklivé!”

„Haha, štvu tě, dobře vím, žes vždycky měla peníze!”

„Vždycky? Ty tomu vážně věříš?”

„Jasně! Totiž, ehm... Vlastně nevím. Ani ty nikdy nemluvíš o svém dětství, takže to tak nejspíš muselo být!”

„Jednou ti to budu všechno vyprávět, slibuju! Každopádně jsem nikdy neměla strach vyhrát, právě naopak, měla jsem chuť se z toho vyhrabat...”

„Chápu tě, ale já byla takhle vychovaná. Dobře si vzpomínám, jak si nás, oba moje bratry a mě, rodiče zavolali na rodinnou poradou, to mi muselo být osm, možná devět let. Táta nám řekl: ‚Jak víte, maminka

a já hodně pracujeme, a i když nejsme moc bohatí, poslední dobou, co dostávám prémie, se nám poštětilo, že si můžeme trochu peněz ukládat stranou. Ale nemůžeme se rozhodnout, jak s těmi naspořenými penězi naložit, tak se vás, děti, chceme zeptat, co byste si přály vy. Buď si celý rok budeme utahovat opasek a pak v létě pojedeme na dva týdny pod stan, nebo budeme každou sobotu chodit na pizzu do Pizza Paï a jednou za měsíc do JouéClub, anebo si každý z vás vybere jednu hračku, ne moc drahou, za rozumnou cenu. Tak. Promluvte si o tom mezi sebou a zítra nám odpovíte. ‘Uvěříš mi, že jsme ani na vteřinu nezaváhali?’

„A co jste si vybrali?“

„Všichni tři najednou jsme ječeli: ‚Pizza Paï a Joué-Club!’“

„Vážně?“

„To víš, že jo! Každý týden jsme si společně vyrazili pěkně pohromadě na pravou pizzu, žádnou zmrazenou, a na dobrou kolu, a taky do ohromného hračkářství. Nebylo o čem se rozhodovat! Jsem si jistá, že to tak bylo správně. I když jsem tím pádem nikdy nikam nejela na prázdniny.“

„Chceš říct za celé dětství?“

„Vážně nikdy. Mohli jsme jet s Anthonyem, mým bývalým, ale neměl čas, myslel jenom na práci.“

„Počkej, Ju, ty mi tady teď říkáš, že jsi nikdy v životě neodjela nikam, kde by sis užívala volna?“

„Jo, právě tohle ti říkám! Teda abych byla zcela upřímná, můj úplně první kluk, se kterým jsem chodila, mě pozval na víkend do Disneylandu v Paříži.“

„Ale to je příšerný!“

„Ba ne, Disney je super.“

„Myslím to, že jsi nikdy nikam nejela na prázdniny. To je příšerný!“

„Nepřeháněj, jsou horší věci...“

„Ale mohli jste snad udělat výjimku, aspoň jeden rok! Abyste viděli, jestli by se vám to líbilo!“

„To je pravda...“

„Je třeba, aby ses dívala na věci jinak, Julie. Aby sis zkusila, jaké to je, dělat věci, které jsi nezažila, aby ses už nebála vyhrávat!“

„Já nevím...“

„No teda, jak může tak krásná a inteli...“

„Zadrž, přestaň s tou chválou, nezasloužím si ji ani z poloviny! I přátelství zjevně bývá slepé...“

„Nevím, jestli bývá slepé, ale každopádně ve mně probouzí chuť jet do Deauville!“

„Cože?“

„V pátek večer tě vezmu přes noc do Deauville, bude to taková malá dámská jízda. A jestli ani pak nezvládneš udělat první krok, abys nastartovala zásadní změnu, udělám to za tebe. Ať chceš, nebo ne.“

Londýn *v téže chvíli*

Už čtyři roky to pokaždé dopadne stejně: když má Paul příbuzným oznámit úmrtí pacienta, nedokáže zadržet slzy a pak pláče. Před nimi. S nimi. Samozřejmě to vůbec není profesionální, ale jakmile mu ta slova vyjdou z úst – ta ohavná slova, která nemůže ani slyšet, slova, která vás probodnou bez ohledu na jazyk, jakým jsou pronesena –, dobře ví, co se vzápětí bude dít. Oči, do nichž se dívá, se zamží, žena nebo syn ho požádají, aby to zopakoval, on to zopakuje a oni se rozpláčou, každý svým způsobem, neslyšně nebo hlasitým nářkem, snaží se zachovat důstojnost, nebo se zcela přestanou ovládat, popláčou si každý ve svém koutě, nebo si navzájem padnou do náruče, nic v sobě nebudou zdržovat a Paul od Audreyiny smrti pláče s nimi, protože zná tu bolest, to prázdno, ten výbuch z přetlaku, když se zhroutí svět. Pláče, protože donekonečna znovu prožívá svou vlastní bolest.

Pacienti mu za jeho soucit a lidskost často vyjádří vděčnost formou krátkého dopisu nebo spontánní návštěvy. Jeho slzy dojmají i sestřičky, když vidí, že tvrdý chlap dokáže beze studu, bez nemístného machismu dát průchod emocím, a dávají mu to na vědomí tak, že ho často pozvou na šálek kávy nebo se s ním chtějí podělit o večeři, což on pochopitelně pokaždé s díky odmítne.

Paul si není jistý, že si takovou pozornost zaslouží – jeho slzy patří Audrey, vytrysknou a stékají pro ni, ona je jejich příčinou. Smrt druhých je pouhým zrcadlem, které je mu neustále nastavováno a v němž se stále, znovu a znovu přehrává jeho vlastní drama.

Kde je v tom soucit, když sdílíme bolest, která je nám blízká? Opravdová ušlechtilost citů znamená sdílet bolest, již člověk sám nezažívá.

Dnes je tou postiženou rodina Hungtonova. Tohle vyústění se s ohledem na pacientovu diagnózu dalo s vysokou mírou pravděpodobnosti předvídat, rozloučili se s ním ve chvíli, kdy ho odváželi na sál, ale na věci, že nikdy nejsme připraveni nadobro se rozejít, to nic nemění. Manželka zesnulého šedesátiletého muže, jehož srdce se zastavilo přímo uprostřed zákroku a už nechtělo znovu naskočit, padla Paulovi do náruče, zatímco syn, statný junák stavěný jako anglický ragbista s červenou růží na prsou, který se vzdálil, aby byl se svým smutkem sám, mezi kávovým a sendvičovým automatem popotahoval jako dítě. Ostatní operace proběhly dobře, výsledkem jsou na víceméně dlouho zachráněné životy. Strojovny, které se velmi rychle rozeběhnou a budou bít jako dřív, milovat jako dřív.

Někteří při odchodu z nemocnice říkají, že teď budou žít jinak, že se budou věnovat tomu podstatnému a přestanou se zabývat zbytečnostmi, přestanou si ničit zdraví drobnostmi, které ve své podstatně nejsou ani za mák důležité – a přitom opravdové uzdravení ve skutečnosti znamená pokračovat v životě jako dřív, nervovat se kvůli zásobovacímu vozu, který blokuje ulici, div vám neexploduje srdce.

Paul se z kliniky vždycky vrací pěšky, zabere mu to patnáct až sedmáct minut. Ta odchylka ho rozčiluje, protože ji nechápe – připadá mu, že jde vždycky stejně rychle, navíc pochopitelně pokaždé stejnou cestou. Tak kde se berou ty dvě minuty, které představují přece jen značný rozdíl? Nejspíš se to nikdy nedozví a to ho zlobí jako ostatně všechno, co nechápe. Dokonce už zkusil i to, že si během cesty do sluchátek pouštěl stejné písničky, aby měl jistotu, že tempo jeho kroků neovlivňuje hudba – sled pěti, respektive šesti, v tom byl ten problém, prvních skladeb alba *Dictionary of Soul* Otise Reddinga mu sice působil jedinečné potěšení, ale na odchylce, která pro něj zůstane nejspíš navždy záhadou, to nic nezměnilo.

Před odchodem z kliniky si v automatu vždycky kupuje jednu lehkou kolu a malý balíček chipsů s příchutí barbecue, které spořádá, jakmile dorazí do bytu a než jde do sprchy. Pak se spokojí s tím, že bezcílně přechází po bytě, přitom poslouchá podcasty svých oblíbených stanic francouzského rozhlasu a čeká na Jonase, který domů přichází zřídka před osmou.

Jeho život je jednotvárný, to on ví. Chudý na emoce, chudý na citové prožitky. Mimo Jonase nemá nikoho

a uvědomuje si, že kamarád tady není proto, aby byl pro vás vším, aby zastával všechny role, vyplňoval všechna políčka. Jonas pro něho udělá první poslední, toho si je Paul dobře vědom, snaží se zaplnit všechny minuty jejich společně trávených chvil, aby ho rozptýlil, přiměl ho dívat se jinam než dozadu. Občas se mu to podaří.

Mít na zádech čtyři křížky a nevidět před sebou nic než mlhu, se špatně snáší. Tím spíš, když může mít podle průměru, jehož se člověk dožívá, před sebou ještě dalších devětatřicet let, které budou na jedno kopyto: hrozí, že by to mohlo být k nevydržení.

Deauville

24. listopadu 2017, 22.00 h

Takové jídlo Julie nejedla od svých posledních narozenin – i za to vděčila Ornelle, která ji pozvala. Ale postupem času se naučila nemít z toho výčitky a kamarádčina soustavná pozvání přijímat: „Až budeš mít peníze, tak mě pozveš ty!“ říkala Ornella, jako by tomu sama věřila. Zatímco hraje bok po boku na automatech už skoro hodinu, Julie se nad jídlem stále ještě rozplývá a nejradši by ho zopakovala znovu.

„Jak může být obyčejná ryba tak dobrá? A to ryby normálně vůbec nejím...“

„Tobě nechutnají?“

„To ne, ale doma nemám digestoř a pach smažené ryby, díky, nechci!“

„Přiznám se ti, že já to mám stejně, dávám si ji jenom v restauraci.“

„Takže vlastně denně!“

Ornella odvrátí pohled od obrazovky, na které se točí desítky symbolů inckou soškou počínaje a truhlicí

s pokladem konče, to vše za neustávajícího rámusu, který jde na nervy a zároveň vytváří závislost, a usměje se na Julii: ta na ni spiklenecky, a přitom něžně mrkne.

„Ano, skoro denně!“

„Těžko si umím představit, co to každý měsíc obnáší.“

„Bezpochyby spoustu peněz.“

„Máš představu, kolik?“

„Možná tisíc eur...“

„Tisíc eur? Jenom za oběd? To je praštěný... Moc ti to přeju, to je jasné, z mé strany to není kritika ani žárlivost... Ale nenapadne tě někdy, že bys ty peníze mohla věnovat nějakým sdružením nebo, co já vím, šetřit je svým dětem? A ne je takhle promrhat!“

„Já těmi penězi nemrhám, dělám si s nimi radost a dělám radost těm, které mám ráda! A když jdu do restaurace, mají díky mně lidi práci, kuchaři, číšníci, učni, dodavatelé a...“

„Uklízečky?“

„Ano, ty taky. Ale na druhou stranu dobře vím, že máš pravdu, a taky dávám hodně darů, věř mi. Nezapomínám, odkud jsem vzešla...“

„A odkud teda? Povídej!“

„Když teda chceš. Ale nebude to dlouhé, víš, když vyprávíš o chudobě, je s tím člověk hotový raz dva.“

„Takže ty jsi byla opravdu chudá? Jako já?“

„Myslím, že jsem na tom byla huř. Moji prarodiče se přistěhovali z Itálie, celý život pracovali jako zemědělci... A moji rodiče taky. Bylo nás pět dětí a žili jsme jenom z příjmů z malého rodinného hospodářství, kde jsme pěstovali salát a rajčata. Táta pořád říkával, že

živit lidi, to člověka neuživí. Byla to pravda. Víš, žili jsme opravdu nuzně. Mohlo by se zdát, že opravdové chudáky bez prostředků najdeš v knížkách o tom, jak to chodívalo kdysi, ale kdepak, pořád tady jsou. A my navíc ještě žili na venkově. Být chudý na venkově je horší, protože tam tě každý zná a vidí, že nemáš nic. Ve městě můžeš být aspoň anonymní, tolik se nestydíš... To jen abys věděla, že v sedmi lidech jsme museli vyžít z peněz, které odpovídají jedné minimální mzdě.“

„To se zdá nemožné...“

„To bych řekla. Byla jsem poslední z dětí a nepamatuju si, že bych někdy měla nějakou novou hračku nebo oblečení, které přede mnou už nenosili bratři a sestry. Takže když si mě v patnácti všimli někde na karaoke a nabídli mi, abych zpívala s *girl's bandem*, chlapík, co se následně měl stát mým agentem, rodičům řekl, kolik bych vydělala, kdyby se deska rozumně prodávala, doma nad tím neohrnuli nos, to mi můžeš věřit. A vzhledem k tomu, jak jsme zabodovali...“

„Byla jsem fanyнка všech vašich písniček!“

„Nejspíš myslíš těch dvou nebo tří, co se opravdu chytly...“

„Vždyť už jenom to vůbec není špatné!“

„Jisté je, že první album předčilo všechna očekávání... Měly jsme před sebou šňůru koncertů a po třech měsících jsem vydělávala víc než oba rodiče se svým hospodářstvím. A denně jsem měla nové šaty. Ani jsem nevěděla, co s nimi. Když nám vyšlo druhé album a vyrazily jsme na turné, bylo mi sedmnáct... Tentokrát to byl jackpot, pro producenty samozřejmě

větší, ale přesto jsem si vydělala hromadu peněz... Rodičům bylo přes padesát, byli už tak sedření, že vypadali o dvacet let starší, a já uvěřila, že mi kariéra vydrží. Tak jsem se rozhodla, že jim dám polovinu z toho, co jsem vydělala, aby si trochu odpočinuli. Aby pomohli mým sourozencům. Aby si mohli udělat radost.“

„A souhlasili?“

„Samozřejmě!“

„Moji rodiče by nesnesli, abych jim dávala peníze...“

„Přitom právě takhle funguje rodina, ne? Takhle to bylo vždycky, děti pomáhají rodičům, jakmile můžou, a když má jeden štěstí, postará se, aby z něj měli prospěch všichni ostatní! Byla jsem šťastná, že pro ně tohle všechno můžu udělat, přísahám ti, byla jsem na sebe tak pyšná! Ale trvalo to jenom rok. Pak už nechtěli, abych jim dávala peníze.“

„Tak vidíš! Nakonec to nesneslí!“

„S tím to nesouvisí. Máma vyhrála v loterii.“

„Cože?“

„Hlavní výhru. Na svatého Valentýna.“

„No ne, počkej... To myslíš vážně?“

„Ano! Vždycky nevyhrávají jenom ti druzí, víš! Svatý Valentýn, to je něco jako pátek třináctého, do hry se vkládá velká suma, každý může zkusit štěstí. Takhle se to přihodilo mámě – vsadila na dny narození svých rodičů a datum vlastní svatby, aby potěšila tátu. A bingo, vyšla všechna čísla, i to doplňkové, první pořadí. A z rodičů byli rázem multimilionáři.“

„V eurech, nebo ve francích?“

„V obojím! Byla to ohromná suma, ani se to neodvažuju říct. Zkrátka to přišlo včas, protože po propadání následujícího alba a ukončení mé smlouvy bych jim už neměla co dát. Nabídlí mi, že mi zaplatí všechno, co jsem potřebovala, abych mohla znovu začít studovat, ale já jsem raději pokračovala v budování kariéry, byla jsem si jistá, že bych mohla nastoupit na sólovou dráhu. Člověku se nikdy nechce udělat tlustou čáru za slávou, cestováním, a hlavně pozorností... Své volby často lituju.“

„Proč?“

„Protože nic neumím! Mám pocit, že jsem pitomá jako pučtok. Ostatně to není jenom...“

Její automat ukazuje v jedné linii víceméně identické symboly a bliká ze všech stran, ale Julie tomu vůbec nevěnuje pozornost a nechápavě zírá na kamarádku.

„Doufám, že žertuješ?“

„Právě že ne. Ty sis udělala maturitu, mělas filozofii, humanitní vědy... Já nemám ani výuční list.“

„Ale to je stejně k ničemu, to přece sama víš! Dneska má maturu každý!“

„Každý kromě mě, díky. Dokonce ani neumím dělení se zbytkem, dovedeš si to představit? Musím používat svůj chytrý telefon...“

„Ujišťuju tě, že dělit z paměti dneska už neumí nikdo, já na prvním místě! A i kdybych to uměla, k čemu mi to bude? Ty jsi měla aspoň opravdovou příležitost, otvírala se před tebou velká kariéra! Udělalas dobře, že jsi zkusila štěstí, jinak bys toho celý život litovala!“

„Ano, tohle dobře vím... Taky vím, že dneska se mám fantasticky, nestěžuju si, protože díky tomu jsem